

Tutkimuslupa

Asianumero: MH 3350/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Turun yliopisto, 0245896-3
Osoite: Yliopistonmäki, 20014 TURUN YLIOPISTO

Hakemus

20.04.2026, sähköpostitse

xxxx (Turun yliopisto) hakee Metsähallitukselta lupaa tehdä vieraslajiin tataarisinivalvattiin (*Lactuca tatarica*) liittyvää tutkimusta Saaristomeren kansallispuistoon kuuluvalla Fårön saarella (osa kiinteistöä 445-891-1-1). Lisäksi lupaa haetaan väliaikaiseen leiriytymiseen Fårön saarella.

Tutkimus liittyy Turun yliopistolle tehtävään luonnontieteiden kandidaatin tutkielmaan, jossa arvioidaan, miten nykyiset ennallistamistoimet ovat tehonneet tataarisinivalvatin esiintymien kitkennässä Fårön saarella. Tarkoituksena on vertailla kasvin esiintymistiheyttä eri habitaateissa, jotta selviää, onko kasvupaikalla ollut vaikutusta kitkennän onnistumiseen. Lisäksi selvitetään kasvullisen lisääntymisen roolia kasvin levittäytymisessä kasvatuskokeen avulla, jossa tutkitaan, kuinka tehokkaasti tataarisinivalvatti kasvattaa uusia versoja juurensa tai maarönsyjen avulla.

Tataarisinivalvatin versotihyyttä tutkitaan kolmelta eri habitaatilta: hiekkarannalta, ruovikosta ja kivikosta. Habitaatteihin perustetaan koealueita, joista on kitketty tataarisinivalvatit ainakin kertaalleen ja joilta otetaan 1 m² kokoisia otoksia. Otoksista lasketaan ja kirjataan tataarisinivalvattien ilmaversojen määrä. Lisäksi koealoilta arvioidaan myös muun kasvillisuuden peittävyys. Hiekkarannoilla ja kivikoissa kasvillisuutta ei poisteta eikä havainnoinnista jää jälkiä, mutta korkeaa kaislikkoa leikataan tarpeen mukaan matalammaksi puutarhasaksilla otosalueelta, jotta tataarisinivalvatit näkyvät paremmin.

Tataarisinivalvatin kasvulliseen lisääntymiseen tarvittavat maavarret ja juuret kerätään Fårön saarelta. Maavartta ja juuria tarvitaan molempia vähintään yhden metrin verran ja ne kerätään käsin pienen kukkalapion avulla noin 5 m² kokoiselta alueelta. Kasvien osat paloitellaan ja istutetaan ruukkuihin kasvatuskoetta varten.

Tutkimussuunnitelman tekemiseen on osallistunut Metsähallituksen xxxx, joka vastaa ennallistamistoimien suunnittelusta Fårön saarella.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan tehdä tataarisinivalvatin torjuntaan liittyvää tutkimusta Saaristomeren kansallispuistoon kuuluvalla Fårön saarella (osa kiinteistöä 445-891-1-1). Lupa-alue on esitetty liitteessä 1.

Tutkimustoiminnan lisäksi Metsähallitus myöntää hakijalle luvan väliaikaiseen leiriytymiseen Fårön saaren alueella, jossa on leiriydytty vuoden 2025 ennallistamisleirin aikana. Alue sijaitsee metsänreunassa saaren itäisellä puolella.

Lupa koskee luvan saajan (xxxx) ohella yhtä tutkimusavustajaa.

Alkaa: 22.06.2026

Päätyy: 28.06.2026

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Luonnonsuojelulain mukaan luonnonsuojelualueiden ja niiden perustamisen yhtenä tavoitteena on luonnontutkimuksen edistäminen. Tutkimus kuuluu Saaristomeren kansallispuiston (645/1984: 1 §) perustamistarkoituksiin. Saaristomeren kansallispuistossa on mahdollista luonnonsuojelulain (9/2023) 51 § nojalla alueen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla kerätä kasveja tai niiden osia tutkimusta varten.

Metsähallitus katsoo, että hakemuksen mukainen toiminta on tarkoituksenmukaista ja tuottaa tärkeää tietoa vieraslajin tataarisinivalvatin torjunnasta. Tutkimus antaa ennallistamistoimien kehittämisen kannalta arvokasta tietoa kyseisen vieraslajin lisääntymisestä sekä nykyisten torjuntatoimien tehokkuudesta eri habitaateissa. Kenttäsuunnitelmassa huomioidaan myös lintujen pesintäaika ja lintuihin kohdistuvaa häiriötä pyritään välttämään.

Fårön saari sijaitsee Saaristomeren kansallispuistossa ja alueella noudatetaan 29.10.2025 annettua järjestyssääntöä. Järjestyssäännön mukaan tilapäinen leiriytyminen Saaristomeren kansallispuistossa on sallittu vain sitä varten osoitetuilla telttailualueilla luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 ja 56 § nojalla. Metsähallitus saa kuitenkin antaa luvan poiketa LSL 56 § 2 momentissa tarkoitettua kiellosta tai rajoituksesta. Metsähallitus katsoo, että tutkimuksen aikainen leiriytyminen Fårön saarella on lyhykestoinen ja tarkoituksenmukainen. Lisäksi leiriytymisessä hyödynnetään samaa aluetta kuin vuoden 2025 ennallistamisleirin aikana.

Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Saaristomeren Natura 2000 -alueen (FI0200090 (SAC), FI0200164 (SPA)) suojeluperusteena olevia luonnonarvoja eikä luonnonsuojelulain 35 § mukaiselle Natura-arvioinnille ole siten tarvetta.

Lupaehdot

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä ja järjestyssääntöä. Luvan saaja vastaa siitä, että myös muut tutkimukseen osallistuvat henkilöt noudattavat näitä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää Metsähallituksen myöntämän luvan lisäksi lupa- ja valvontaviraston lupaa (LSL 83 §).

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskaa.

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetutusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle 31.12.2026 mennessä. Raportissa ilmoitetaan mahdolliset huomiot tutkimuskohteilta.

Raportti tulee toimittaa Metsähallituksen kirjaamoon (kirjaamo@metsa.fi) tämän luvan lupanumero (MH 3350/2026) mainiten.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Laki Saaristomeren kansallispuistosta (645/1984): 1 a, c §
Saaristomeren kansallispuiston järjestyssääntö, annettu 29.10.2025
Luonnonsuojelulaki (9/2023): 49, 51 ja 56 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2026 ja 2027 (110/2026): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Turun hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Lupa-alueen kartta
- Liite 2. Valitusosoitus

Tiedoksi:

Metsähallitus
Lupa- ja valvontavirasto
Paraisten kaupunki
Varsinais-Suomen luonnonsuojelupiiri

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Turun hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Sairashuoneenkatu 2–4, 20101 Turku

Postiosoite: PL 32, 20101 Turku

Faksi: 029 56 42414

Sähköposti: turku.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42410